

Synpunkter till kommissionen på förslag till ändring av förordning (EU) 2018/848

EU-förordningen för ekologisk produktion (EU) 2018/848 ger ett starkt skydd för ekologisk produktion och konsumtion i Europa. Men det finns ett stort behov av att förenkla den på alla nivåer, se mer längre ned. Möjligheterna till det är stora utan att ge avkall på de grundläggande principerna för ekologisk produktion.

Det är positivt att Kommissionen föreslår följande ändringar i förordningen för ekologisk produktion:

- 3.1 Att inte införa positivlistor på tillåtna desinfektionsmedel och rengöringsmedel och ta bort regleringen av dessa medel för förädling och lagring.
- 3.4 Att förenkla för aktörsgrupper
- 3.5 Att förlänga tiden för tredjelandserkännanden till 2036
- 3.7 Att tillämpa 0 dagars karenstid för veterinärmedicinska läkemedel med 0 dagars karenstid i konventionell produktion också i ekologisk produktion, inte 48 h som idag.

Vi bedömer att ändringarna är välmotiverade i ” [Arbetsdokument SWD\(2025\)424](#)” och ger därför inga ytterligare kommentarer här.

Följande förslag till ändringar vill vi kommentera

3.2 Att tillämpa likvärdighet vid import och införsel från erkända tredjeländer

Förändringarna som föreslås för att artiklar som importeras till EU ska kunna importeras enligt artikel 45.1.b ii) eller iii) är bra och nödvändiga, förutom att vi inte tycker att EU ska införa de extra krav som föreslås i bilaga VII.

Motivering: Alla extra krav som nu föreslås, utom den sista, borde vara självklara förutsättningar för att erkänna ett annat lands ekologiska regelverk, för att regelverken ska betraktas som likvärdiga. Införandet av olika extra krav försvårar handeln mellan länder avsevärt. Det också blir svårare för ekologiska producenter i EU att sälja produkter till tredjeländer.

3.3 Möjliggör lösviktsförsäljning av ekologiska produkter utan ekologisk certifiering

Det är positivt att kommissionen vill underlätta för butiker att sälja ekologiska produkter i lösvikt. Det föreslår man genom att ta bort gränsen för hur stor omsättningen får vara, och genom att dubblera mängden produkter som får säljas i lösvikt utan certifiering. Men vi tycker att man helt ska ta bort gränsen för hur mycket ekologiska produkter som får säljas i lösvikt.

Motivering: Regeln om att butiker som säljer ekologiska produkter i lösvikt ska vara certifierade minskar utbudet av ekologiska produkter. En tillräcklig kontroll kan göras genom den vanliga livsmedelstillsynen. Idag lämnar butiker den ekologiska certifieringen

av kostnadsskäl och utbudet av ekologiska produkter minskar.

3.6 Omställningstid och slaktålder för vaktel

Bra att detta beslutas och tiderna förefaller rimliga. Men sådana här beslut borde kunna tas genom delegerade akter av kommissionen. Generellt är grundförordningen alldeles för detaljerad och borde rensas från många detaljer.

Motivering: Om de flesta detaljreglerna fanns i delegerade och genomförandeakter skulle reglerna lättare kunna anpassas grundat på erfarenhet av hur de fungerar, teknisk och praktisk utveckling eller andra skäl. Reglerna blir mycket mer anpassningsbara.

3.8 När ska fjäderfän få tillgång till rastgård

Det är förstås rimligt att fjäderfän ska vara tillräckligt bejädrade innan de ska ha tillgång till rastgård. Men förslaget att skriva in detta särskilt i förordningen är dåligt.

*Motivering: Det framgår redan dels i punk 1.7.2 bilaga II del II till förordningen att "Djurhållningspraxis...och inhysningsförhållandena ska säkerställa att djurens utvecklingsmässiga, **fysiologiska** och etologiska behov tillgodoses." dels i punkt 1.9.4 e) i bilaga II del II, att "Fjäderfän ska ha ...tillgång till rastgård...från en så låg ålder som möjligt, **då de fysiologiska** och fysiska villkoren tillåter det..."*

Vi menar att skrivningarna i de här två punkterna redan innebär att fjäderfän inte får släppas ut när de inte har tillräckligt med fjädrar. Om man inför en särskild regel just för fjäderfän riskerar man att skapa ett behov av att införa detaljregler för varje djurslag om när deras fysiologiska tillstånd lämpar sig för utevistelse. Vi bedömer att detta är en onödig detaljeringsgrad som inte förenklar, utan skapar osäkerhet om hur reglerna ska tillämpas för andra djurslag.

3.9 Tillåt flera stall för ekologiska slaktkycklingproducenter

Det finns inga djurvälståndsskäl eller miljöskäl att begränsa antalet slaktkycklingstall som förfinnas på ett jordbruksföretag.

Motivering: nuvarande begränsning medför varken miljö- eller djurvälståndsnnytta.

Ändringen möjliggör för lantbrukare att ha flera stallar och kunna utöka och utveckla sin produktion. Man slipper kostnader för att dela upp sina företag. Balansen mellan djurhållning och växtodling löses av andra regler i förordningen.

Ändra förordningen också på dessa punkter

1. Möjliggör fortsatt och utökad odling i växthus med avgränsade bäddar efter 2031

I punkt 1.5 i bilaga II del I finns ett undantag får de som var certifierade som ekologiska Finland, Sverige, Danmark och Norge och odlade i avgränsade bäddar den 28 juni 2017 fortsätta att göra det till utgången av 2031. Under 2026 ska kommissionen ta fram en rapport om odling i avgränsade bäddar. Den kan "...åtföljas av ett lagstiftningsförslag..." Vi bedömer att en fortsatt och utvecklad odling i avgränsade bäddar är en förutsättning för att ekologisk växthusodling ska utvecklas i Norden och kunna bidra med exempelvis

ekologiska tomater från korta leveranskedjor till nordiska konsumenter. För att det ska bli möjligt behöver förordningen ändras. Det finns två möjligheter: antingen beslutar man nu när förordningen är öppen att ge kommissionen tillåtelse att anta en delegerad akt som ändrar punkt 1.5 eller så behöver förordningen öppnas igen inom en mycket snar framtid. *Vi yrkar på att man i första hand ger kommissionen rätten att ändra punkt 1.5 i bilaga II del I genom en delegerad akt, och i andra hand att man redan nu beslutar att öppna förordning (EU) 2018/848 under 2027.*

Motivering: det behövs framförhållning och långsiktiga spelregler om ekologisk växthusproduktion ska kunna utvecklas i Norden. Vi har särskilda förhållanden i våra länder jämfört med andra delar av EU och vi har en lång tradition av växthusodling i avgränsade bäddar. Trots en utvecklad och bibehållen växthusproduktion i våra länder av ekologiska tomater, gurkor med mera så kommer vi att vara nettoimportörer av de här grödorna från syd- och mellaneuropa.

2. Tydliggör att regeln om växtföljd inte gäller för växthus.

Det går att missförstå att punkt 1.9.2 a) i bilaga II del I också gäller för växthus. Punkten tar bland annat upp att fleråriga växtföljder ska användas och gäller allt utom "...gräsmark eller fleråriga foderväxter." Det framgår i punkt 1.9.2.a). Och dessutom inte heller "...växthus eller andra fleråriga grödor än foderväxter. Det som gäller för dem framgår i punkt 1.9.2 b) i bilaga II del I.

Motivering: Det finns missförstånd om denna regel. Den är svårläst.

3. Ta bort regeln om kortsiktiga gröngödselgrödor och baljväxter och växtmångfald för växthus

Punkt 1.9.2 b) i bilaga II del I passar till "andra fleråriga grödor än foderväxter" som exempelvis bärbuskar, men den fungerar inte för växthus. Försök visar att exempelvis klöver som sås under stora tomatplantor har ett försumbart bidrag till växthusjordens innehåll av organiskt material, likaså är kvävefixeringen obetydlig.

Kommissionen skriver i sin motivering, ¹ punkt 5.2, att det inte är kompatibelt med artikel 4 i förordningen om att bevara markens bördighet på lång sikt och artikel 5 om markrelaterad odling.

Vi menar att det inte är korrekt. Markens, i växthuset, bördighet kan bevaras och ökas genom till exempel tillförsel av avslagna gröngödslingsgrödor, stallgödsel eller annat organiskt material. Och odlingen är markbunden oavsett om gröngödslingsgrödor förekommer eller inte.

Motivering: Regeln som den är skriven går inte att uppfylla. Det finns ingen utvecklad praxis där gröngödslingsgrödor bidrar till ökad bördighet i växthus. Det är inte ekonomiskt möjligt att låta en gröngödslingsröda vara huvudgröda i ett växthus, eller värma upp växthusen på vintern för att odla gröngödslingsgrödor. En fungerande praktik behöver utvecklas innan det går att införa tvingande regler.

¹ "Arbetsdokument SWD(2025)424

4. Tillåt e-handel med färdigförpackade produkter utan certifiering

Kommissionen skriver i sin motivering² punkt 5.6, att det inte är i linje med det ekologiska certifieringssystemet, Kommissionen hänvisar till en FAQ som hänvisar till artikel 34.2 i förordningen och som undantar den "...som säljer direkt till slutkonsument eller slutanvändare..." från kravet på att vara certifierad. Sedan skriver man att det vid "direkt försäljning" är nödvändigt att både försäljningspersonal och konsument är närvarande.

Det är svårt att förstå vilken kvalitetskontroll av en färdigförpackad ekologisk produkt som äger rum i en snabbköpskassa och på vilket sätt behovet av certifiering minskar jämfört med e-handel av samma produkt. Nya lösningar blir vanliga i butiker som till exempel självscanning – vad händer då?

Det verkar inte finnas någon riskanalys bakom kravet på certifiering vid e-handel med färdigförpackade produkter. Vi föreslår att det stryks.

Motivering: Vi behöver öka tillgängligheten av ekologiska produkter och olika beställningstjänster utvecklas hela tiden i dagligvaruhandeln och via e-handel. Nu när de ekologiska certifikaten kan laddas ned från TRACES av vem som helst, ökar möjligheterna att kontrollera att en färdigförpackad vara verkligen är ekologisk. Dags att släppa på kravet att den som säljer färdigförpackade varor via e-handel, beställning via nätet eller liknande ska behöva ha en ekologisk certifiering. Gör vi det öka utbudet av ekologiska färdigförpackade produkter öka.

5. Definiera inte "fröplantor" som växtförökningsmaterial

Av artikel 12.2 b) i (EU) 2018/848 framgår att Kommissionen har möjlighet att ändra punkt 1.8.5 i del I av bilaga II om växtförökningsmaterial. Det har också gjorts genom förordning (EU) 2022/474. I och med den ändringen är texten om fröplantor väldigt svår att förstå. Men nu står det i texten att om det inte finns några ekologiska frön att tillgå, går det inte att använda obehandlade konventionella frön för att odla en ekologisk fröplanta, i alla fall inte om man säljer den till någon annan. Om det konventionella obehandlade utsädet däremot används direkt på fältet är grödan helt ekologisk. Anledningen till detta är enligt Kommissionen definitionen av växtförökningsmaterial, som finns i artikel 3.17. Där framgår idag att "fröplantor" ska ses som "växtförökningsmaterial". Genom att utelämna "fröplantor" från definitionen av "växtförökningsmaterial" i artikel 3.17 öppnas möjligheten att skriva om avsnitt 1.8.5 i del I av bilaga II. En sådan ändring stämmer också överens med utkastet till förordningen för växthälsa, där "fröplantor" definieras i en egen kategori skild från "växtförökningsmaterial".

Det är rimligt att fröplantor som odlas enligt reglerna för ekologiska fröplantor ska bli ekologiska även om de sås med ett obehandlat konventionellt frö när endast sådana finns att tillgå och de omfattas av ett undantag.

Kommissionen skriver i sin motivering, punkt 5.7 att reglerna för ekologiskt växtförökningsmaterial är komplexa och behöver diskuteras i GREX. Vi delar den

1 Arbetsdokument SWD(2025)424

uppfattningen, och ser fram emot att avsnittet ändras så det blir lättare att förstå och tillämpa. En förutsättning för att reglerna ska kunna utvecklas och bli bra är att definitionen av fröplanta ändras, och det kan endast göras genom en ändring av artikel 3.17 i (EU) 2018/848.

Motivering: Nuvarande regler motiveras inte av någon miljönytta, kundnytta eller ökat konsumentförtroende. Tvärtom riskerar hela EU:s regler för ekologisk produktion att tappa i anseende när ett frö som sås på fält leder till en växt vars skörd blir ekologisk, men och om samma frö sås för att bli en fröplanta som senare planteras ut på fältet blir det en omställningsgröda.

6. Ta bort regeln om att nötkreatur och hästdjur ska ha en omställningstid på tre fjärdedelar av livet

Ändra omställningstiden för kött från nötkreatur och hästdjur till tolv månader. Ta bort regeln om att den ska vara minst tre fjärdedelar av livet.

Motivering: Det är mycket svårt att hålla reda på individuella omställningstider för olika djurindivider baserat på hur gamla de är när omställningen börjar. En enhetlig omställningstid på tolv månader är helt tillräcklig.

7. Tillåt inköp av konventionella handjur för avel oavsett ålder

Punkt 1.3.4.4.2 i bilaga II del II anger att icke ekologiska vuxna hanar och icke ekologiska honor som inte fött ungar får föras in till en besättning i avelssyften. Ta bort regeln om att handjuren ska vara vuxna! Tillåt inköp av handjur oavsett ålder.

Motivering: Det finns inget skäl att vänta med inköp av ett passande handjur för att det är för ungt.

8. Ta bort regeln om att den som vill bli ekologiskt certifierad både ska anmäla sig till behörig myndighet och till ett certifieringsorgan.

I de flesta medlemsländer i EU utförs kontroll och certifiering av ekologiska aktörer av ackrediterade kontrollorgan som fått uppgiften delegerad från den behöriga myndigheten. Om en aktör vill börja med ekologisk produktion ska denna anmäla sig till ett kontrollorgan. Men det krävs också en anmälan till den eller de behöriga myndigheterna enligt artikel 34.1.

Motivering: Underlätta genom att ta bort kravet i artikel 34.1 om anmälan till behörig myndighet i länder där kontrollorgan fått uppgiften att kontrollera mot förordning (EU) 2018/848 delegerad till sig. Denna dubbelanmälan tillför inget, den kostar pengar för myndigheterna att hålla register med uppgifter som man också tar in från kontrollorganen.

9. Tillåt att samma stallar används för omväxlande ekologiska och konventionella unghöns.

I Sverige har antalet ekologiska värphöns minskat från som mest 1,28 miljoner till omkring 900 000 stycken 2024. Inför att nya regler för ekologiska unghöns ska

börja tillämpas senast från 1 januari 2030 krävs stora investeringar i nya stallar för unghöns. Situationen i andra EU-länder borde vara liknande.

***Motivering** En enkel åtgärd för att göra investeringarna mindre riskfyllda är att göra användningen av stallarna mer flexibel. Det ger tillräckligt kundunderlag både om marknaden ökar eller minskar. Därför ska ett och samma stall kunna används både för uppfödning av ekologiska unghöns och för konventionella, men vid olika tillfällen.*

Förenklingar på alla nivåer

Under 2024 hade kommissionen en funktion, fit for future, som arbetade med att föreslå förenklingar i komplicerad lagstiftning. De tog fram [en rapport](#) med förslag till förenklingar av förordningen för ekologisk produktion (EU) 20128/848. I bilagan finns KRAVs synpunkter. Vi pekar där på att förenklingar behövs på alla nivåer:

- Hur förordningen tillämpas i Sverige
- Tillämpningar som Kommissionen kommer fram till.
- Innehållet i förordningarna som kommissionen själva beslutar om
- Grundförordning (EU) 2018/848

Nu öppnas grundförordningen för ändringar, vilket är positivt. Ändringarna behöver börja gälla innan utgången av 2026. Därför råder tidspress. Vi hoppas att de viktiga ändringar vi föreslår ändå genomförs nu. I andra hand behöver förordningen öppnas på nytt för fler förändringar för att underlätta för ekologisk produktion.

Det finns också en plan för fortsatt arbete under 2026 och 2027 med att förenkla de förordningar som kommissionen själva beslutar om. Det tycker vi är positivt. Vi vill bidra med synpunkter i det arbetet också.

Har du frågor eller synpunkter? Välkommen att kontakta kjell.sjodahlsvensson@krav.se